

Пролетарии от всички страни, съединявайте се!

Борба

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП,

ОКРЪЖНИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ

И ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ — ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Година XXXVI

1979

МАЙ

19

Събота

Вестникът е основан през 1943 година

Брой 61 (4204)

Цена 2 стотинки

Радетели за висока ефективност

Отговорни задачи пред икономистите от окръга в утвърждаване на икономическия подход

И

през

трите

години

на

VII

пятилетка

икономика

на

окръга

да

се

развива

с

високи

и

устойчиви

темпове.

Увеличи

се

нейният

принос

в

общонационалния

прогрес,

във

всички

отрасли

—

особено

в

промишлеността

и

селското

стопанство

—

все

повече

се

утвърждава

концентрацията

и

специализацията

на

производството,

дава

добри

плодове

приложението

на

мултипликативния

подход.

Свой

скромнен

дълг

за

високи

те

постижения

имат

и

над

5000

икономисти

с

висше

и

средно

образование,

от

които

3000

са

организираны

в

Съюза

по

икономика.

Сега

икономически

кадри

работят

във

всички

изпълнителски

и

ръководни

звена

на

управленческата

структура

и

с

тяхното

умение,

творчество

и

активност

са

съвързани

в

определена

степен

успехите

и

неуспехите

на

ко

лективите.

През

двете

години

до

края

на

VII

пятилетка

пред

обществеността

в

окръга,

в

това

число

и

пред

икономическите

кадри,

стоят

за

решаване

още

по-отговорни

задачи,

нови

и

ви

социални

изисквания.

През

1979

и

1980

г. трябва

да

се

реализира

задачата,

поставена

от

Националната

партийна

конференция

—

да

се

повиши

производителността

на

труда

с

5

на

сто,

а

това

не

може

да

стане

със

старите

традиционни

форми

на

работата.

Изисква

се

от

всички,

и

особено

от

икономическите

качества,

повишаване

на

мисленето

и

действието,

широко

внедряване

в

стопанската

практика

на

икономическите

методи

на

управление

за

сметка

на

административния

но-бюрократичен

подход.

Икономическите

кадри

тря

бавно

да

станат

инициатори

за

бързо

и

резултатно

внедряване

на

икономическите

кадри.

Те

достойно

ще

отговорят

на

съвременните

изисквания

на

социалистическото

и

строителство

и

ще

оправдат

голямото

доверие,

ко

ето

им

гласува

Партията.

Те

следва

да

воюват

най-упорито

за

утвърждаването

на

бригадната

организация

и

вътрешностопанската

сметка,

чрез

по-широко

наползване

метода

на

икономическия

анализ

за

разкриване

и

оползотворяване

резервите

за

повишаване

на

ефективността

на

производството.

Широко

поле

за

изява

се

открива

пред

тях

при

ускореното

внедряване

на

научно-техническите

постижения

и

реализацията

на

икономическите

проблеми

на

реконструкцията

и

модернизацията

на

производствените

мощности.

От

дейността

на

икономистите

до

голяма

степен

зависа

намаляването

и

ликвидирането

на

свързаните

нормативните

запаси

от

стоково-материални

ценности,

без

допускане

разхищения

и

засиждане

контрола

чрез

лева

и

издигане

барьера

срещу

злоупотребите

Паметта

Новата (втора поред) стихосбирка на Марин Георгиев „Памет“ започва със стихотворението „Балада за съвременника“. Това стихотворение не би могло да се нарече „поетично“, но е много характерно за типа лирически герой, към когото Георгиев проявява подчертан естетически интерес: силния, първичния, не обуздания човек, за когото животът е вечна борба, но и постоянна победа. Стихотворенията за това е стихия, защото не познава правила и задържи; тя е самата природа — естествена и по своему хармонична. Ала животът не е вечен и човек рано или късно се среща лице в лице със смъртта, за да преживее за последен път своето физическо бесилие. Има нещо, което стои над тебе и властва над силата ти, като ти напомня, че дните ти на земята са преброени. Човекът, който ни кара преди това не се е замислял, който никога не е подозирал, че ще бъде така безпомощен, сега е разярен. Но за последен път:

Като яре прикляно скочи срещу и — да я пребори. Но къде е? — тя невидима идва винаги тук. В утрото алесто като перце го изтегли нагоре и на камъка само име остана — издъбано от друг.

Такава хора населяват света на Марин Георгиев. И той, поетът, осмисля тяхното битие и ги изяснява, съхранява ги в своята памет. Ето, стигаме до смисъла и съдържанието на заглавието на стихосбирката — „Памет“. Памет за вечните и непреходни неща в този променлив и неустойчив свят. Памет, пренесена от времето и приложена до нас онова, което вече ни е почти чуждо като ежедневие, но все пак съдържаме в себе си като личност, като продължители на рода и народа български. Ала Марин Георгиев не иска да пробуди или засили родолюбивостта ни — това би било твърде елементарно, макар и много важна, задача. Целта му е от друг порядък — нравствено-социален и философски. Защото възкресяване то на спомена и предания (без да бъдат претенциозно

Марин Георгиев „Памет“, стихосбирка, изд. „Български младежи“ 1979, ред. Етим Етимов

стилизиран или обработан литературно), на събития и личности от миналото винаги е било за Марин Георгиев само отправен пункт към сложни и впечатляващи разсъждения. Макар и спонтанен като личност, поетът е преди всичко мислещ човек, който винаги търси и често намира логическите връзки между явленията и тяхното оригинално обяснение. Така че съчетава не по порива с размисъла, а по ролята на художника, който е родило външната художествена картина на бит и крави и заедно с това ни е предложено лично отношение към проблемите на битието в неопределен и общовещки план.

Светът на М. Георгиев е селото. Но не бих казал, че Георгиев е „поет на селото“. Той дори не е селянин по менталитет и чувствителност. У него няма непосредствено отношение и любов към природата, липсва автентичната селска действителност. Селянинът е само в реакциите, в несъвършенствата. И не е случайно, че пейзажът на Марин Георгиев е еднообразен в натуралистичност си. Ала това не е най-важното. Главно е проблематиката, оня вътрешен пласт, който откриваме в първата книга на поета, озаглавена смущаващо и подвешаващо „Село“. Село, но как во? Село, но от кога? Според мене Марин Георгиев само условно е избрал за своя поетическа територия селото, защото него той носи в спомените си от детството, защото и баща му, и майка му, и всички негови близки са там. Нещо повече обаче: защото селската действителност с хората и митологията е необходимо на поета за извеждане на идеи, за подтикване към разсъждения за националния характер, за вечното и преходното, за отмирването на бита и пр.

Като изразител на определена социална група и като част от нацията Марин Георгиев предлага един вариант на самоопределянето ни като народ. Поетът се връща на зад, за да проумее причините за националната ни участ, довели ни до едно определено сегашно състояние. И той не случайно слага за мото на поемата си, а и на цялата книга, надписана на хан Омуртаг, съхраняван във Велико Търново. Този надпис е цяла национална философия и морал. Българинът знае и го

изразява, че смъртта не пощада никого — а това би могло да елиминира необходимостта от морални добродетели и задържи. Шом там някъде сме ранни, тогава каква е смисълът да бъда добър? Това логично ли е? И още: достатъчно ли е, за да бъде всичко позволено? Ето въпроси, които са занимавали човека в зората на българската народност и които днес също измъчват поета. Лирическият герой на Марин Георгиев не дава пряк отговор. Той само показва колко сложно и дълбоко е мисленето на българина, колко многобройни са причините, предпоставящи едно или друго състояние.

В Омуртаговия надпис е философският подтик на книгата. Моделът на изследване е и заложен във вътрешното му отношение. По пътя на Гьотеия свят за надникване и проследяване историята в междучичията и се мейните отношения е тръгнал М. Георгиев и се е добрал до смели резултати.

И все пак аз искам още по-категорично да оценя вътрешния стихосбирка на Марин Георгиев. Тя, като всяка книга, има своите ценители и своите отрицатели. Привлечен от богатството на теми и проблеми, както и от замах на поета при художественото им осъществяване, аз съм сред ценителите й. Виждам в Марин Георгиев поета, който има ясно съзнание за своето предназначение и който уверено постига високите си цели. След „Памет“ ние вече трябва да го приемем като завършен автор с много сполучливи и амбиции.

Какво тогава го чака нататък? Нови мъки над белите листи...

Панко АНЧЕВ

Наследник на богати традиции

110 години училище в Павел

През 1869 година по инициатива на ханджията Пеня Георгиев в Павел е открито класно училище. Неговата първа сграда е джуканът на ханджията, а за първи учител е назначен Христо Петров от Сухиндол. От 1874 до 1886 година тук учителствувал е дедо Пушкарот от Павел, който оставя трайни следи в образователното дело на селото. По негова инициатива училището се превръща в районно и в него учат деца от 14 села. Никола Пушкарот е радетел за построяването на нова сграда, която бива открита през 1879 г. (сградата на бившия общински съвет). На родният учител е имал чест да начело на жителите на селото да посрещне руските освободители.

Освобождението от османско робство дава мощен тласък на обществено-политическото и икономическото развитие на селото. Поради това, че броят на децата непрекъснато расте, в края на миналия век паралелните стават четири, а през 1910 година са вече шест. Още тогава представителите на БРСДП (т. с.) и БЗНС от селото предлагат строителството на нова сграда, но срещат отпора на буржоазните партии. Тогава образованието не е било задължително и много от децата не се записват да учат. Подем бележи училището в

периода 1920—1923 година, когато управлението е поведено на БЗНС. За кмет е избран Иван Недков — представител на Комунистическата партия. Наред с другите прогресивни мероприятия, които провеждат, те решават да бъде построена и нова училищна сграда. Голяма е помощта, оказана от Вацо Баръмов, главен учител, Иван Бахов, учител-комунист и Атанас Марчев, секретар на младежкия земеделски съюз. Кърванят фашистки преврат на 9 юни 1923 г. осуетява строителството на училището, но учителите не се примиряват. Под тяхно влияние населението застава местните управници да продължат започнатото дело. На 15 юни 1925 г. е направена първата копка на новата училищна сграда, а само пет месеца по-късно с доброволния труд на всички жители на селото новата сграда е завършена. На 24 май 1926 г. тя е тържествено открита с пламенно слово от директора Иван Бахов.

През 1932 г. в училищното настоятелство влизат комунисти и земеделци. Те вземат решение за организиране на ученическа трапезария, където се дават безплатни закуски и обяд на 46 бедни деца. През

този период в училището се утвърждават ценни просветни традиции, като тържественото чествуване на 24 май, участие на учениците в трудови акции, уреждат се училищни изложби.

През годините на съпротивителната борба против фашизма и капитализма училището е свидетел на черни и кървави събития. През юни 1944 година то е превърнато в полицейски участък, в които са арестувани и зверски изтезавани над 120 народни борци. От училището фашистите откарват и разстрелят 14 неговии възпитаници.

След Девети септември за училището в Павел започва нова светла страница от неговата история. И днес то бележи успехи в своята многостранна дейност. Създадени са най-благоприятни условия за политехническо обучение, за тясна връзка на преподавания учебен материал с практиката. С оглед на повишаване не ефективността на учебно-възпитателния процес за всички класове в началния курс и по всички предмети в средния курс са обзаведени кабинети. Училището участва в общенародните републикански прегледи на училищата, като през 1960 и 1965 г. заема първи места в окръга, а през 1970

г. се нарежда на първо място в страната.

Благодарение на подобрена материална база, на опитна, инициативна и трудолюбива на учителите са получени високи резултати в учебно-възпитателната работа. От основаването на прогимназията 1614 ученика са завършили основно образование, като от тях 1120 имат средно образование, а 185 са с висше и полувисше. Забележителни са успехите в трудовото възпитание. Освен в часовете по трудово обучение всички ученици участвуват в летни пионерски бригади и успешно изпълняват своите поръчения. В тази дейност училището винаги е заемало едно от челните места в окръга, а през 1965 г. е национален първенец. Подчертани успехи са завоювани в патристичното, интернационалното и естетическото възпитание.

В своята дейност училището е достоен продължител на светлото народно дело, започнало преди 110 години. И днес то възпитава учениците като честни и трудолюбиви граждани на нашето общество. Ценна е помощта на жителите на с. Павел. Всеки от тях носи в сърцето си част от пламъка, запален преди 110 години.

Стоян СТОЯНОВ
директор на училището в Павел

Един век училище в с. Родина

На 23 май жителите на с. Родина ще отбележат тържествено стогодишнината от основаването на училището.

Не е голямо село Родина. То е съставна единица от Златаричката селищна система. Улиците му, някога пълни с хора, сега са почти безлюдни. Но не са малко онези, работещи в градовете, участващи в сложни машиностроителни на новия живот, минали през класните стани на училището.

Създадено непосредствено след Освобождението, вече цял век училището изпълнява своето родолюбиво предназначение — да разпространява знания и просвета. Тежки са първите години след робството. Бедността е постоянна спътница в живота на селяните,

но жаждата за просвета е по-силна. Първите ученици пристигат прага на класните стаи, помешавани се тогава в частна къща, през есента на 1878 г. В 1882 г. е построена първата сграда на училището, а през 1931 г. сред селото белва снага нова училищна сграда.

След победата на социалистическата революция Родина тръгва по пътя на обновлението. Сега обаче в селото учат само деца от началното училище в няколко слети класове. Неговите възпитаници ще поемат своя път в живота. Но където и да се намират, каквото и да правят, те някога няма да забравят родното училище.

Марин СГУРЕВ

Ученическа читателска конференция

Възбужда за нас, осмокласниците от основното училище в Кесарево, бе читателската конференция, която посетихме на писателя Николай Райнов, патрона на нашето училище. Във връзка с нея прочетохме някои от неговите книги. Преподавателят по български език и литература Йосиф Недялков ни запозна с живота и творчеството на Николай Райнов. А осмоласниците споделиха с нас най-хубавото от прочетените книги.

Читателската конференция запали у нас желанието да се запознаем по-обширно с творчеството на този самобитен български писател

Пенка СПИРОВА

Справочник на читателя

КИНО

От понеделник до неделя всяко чително киното в градовете на окръга ще проектира:

ВЕЛИКО ТЪРНОВО: „Полтава“ — тел. 2-05-42, голяма зала — „Черешова градина“, 10, 14, 16, 18 и 20 часа, малка зала, студентски филм — „Сенките на забравените пролети“ — 15-30 часа, „Монгол“ — 19-30 часа, детски филми — 17-30 часа, а в събота и неделя и от 10 часа, научно-популярни филми — „Сърцето на родина“, „Москва 31“, „Руски самолети“, „Как си почиваме“ — 18-30 часа „Искра“ — тел. 2-00-43, „Оставте го, нека се струхува“ — 13-30, 18 и 20 часа „С чисти ръце“ — 10, 15-30 часа, „Девети септември“ — тел. 2-00-84, „Отец Серге“ — 10, 15-30 и 20 часа, „Курушум се бон от смели“ — 13-30 и 18 часа.

ГОРНА ОРЯХОВИЦА: „Лена“ — тел. 4-21-74, „Боксът“, „Черешова градина“, „Парадокс“, китар „Калитица“ — „Бяла трева“, „Имало едно време един полярник“, професионално киното „Хар. Стоянов“ — „Сбогом, приятели“, „Удар със стик“.

СВИЦОВ: „Алеко“ — „Битай“, обичам те“, „История на грех“, „Зестрата на княгиня Рачу“, студентско киното — „Ръкопис намерен в Сарагоса“.

ПАВЛИКЕНИ: „Димитър Стоянов“ — „Седем лунници“, „Завест на Инката“, „Операция „Тачанка от юг“.

ЛЯСКОВЕЦ: „Христо Ботев“ — тел. 10—14, „Миките и кибриците кутрия“, „Зоро“, „Лекостроителен страх“.

ЕЛЕНА: „Христо Ботев“ — тел. 21-85, „Последната година на Беркут“, „Вземим парите и бягам“, „Смъртно заблудение“.

ПОДСКИ ТЪРМБЕШ: „Коста Петков“ — тел. 22-27, „Слаужба по положение — ординарец“, „РВС“, „Правилата на домино“, „СТРАЖИЦА: „Развитие“ — тел. 24-42, „Ахилесова пета“, „Ала хи“, „Операция „Тачанка от юг“.

СУХИНДОЛ: „Трезвеноост“ — тел. 29-04, „Очаква ви гражданката Никанорова“, „Спомен от Черкеските бани“, „Подаръкът на черния матросник“.

КИЛИФАРЕВО: „Петко Ахчиев“ — „Зона на особено внимание“, „Мистър Питкин“, „Подаръкът по телефона“.

КОБЛЕВИЦА: „Георги Николов“ — „Жълтата кърпа“, „Бабет отива на война“, „Бягай, обичам те“, „Долна Оряховица: „Москва“ — „Подкрепете местния шериф“, „Странният агент“.

ЗЛАТАРИЦА: „Стефан Попстонов“ — „Момиченце, искаш ли да се снимаш във филм?“, „Мостът на кота 612“, „Ролът“, — тел. 61-24, „Ахилесова пета“, „Братът на д-р Омир“, „Сандокан“.

ТЕАТЪР

От 20 до 30 май във Велико Търново ще се състои зоналният преглед за участие в VI национален преглед на българската драма и театър.

Драматично-музикален театър — Константин Кисимов — Велико Търново.

„Процесът против Богомилите“ от Стефан Цанев — 20 май — недела.

„Римска баня“ от Станислав Стратиев — 21 май — понеделник.

Драматичен театър — Габрово.

„Тази малка земя“ от Георги Джаров, 22 май — вторник.

„Криминална песен“ от Иван Радоев, 23 май — сряда.

Драматичен театър — Сливня

„Пътят към Мозамбик“ от Борис Априлов, 25 май — петък.

„Експеримент с благородните парски елени“ от Генчо Стоев, 26 май — събота.

Драматичен театър — Русе

„Босилек за Драгино“ от Константин Илиев, 29 май — вторник.

„Лазаричка“ от Йордан Радичков, 30 май — сряда.

ПОВЕСТ

Все още здрав, към шестдесет години, огромен, тежък, непохватен, със месести ръце, с подути вени сини, със нищо непрочут, обикновен, незнатен.

Какво работи — и до днес не знам. Жена му помня — за една заплата, най-ниската — да свърже двата края на гардероба ни прибираше палтата.

Такава дребна, мъчливава, посивяла, от старостта все още надалече, добро и зло в живота си виждала, навярно внуци гледаше тя вече.

Към всички ни от майка бе по-мил. Дорде, на сутринта... Но не за бога! — та пред кого, с какво тя беше съгрешила? — видяхме на стената некролога.

СРЕДОРЕК

На Иван Цанев

Там, на завои, се бие водата — пръска, клокочи, брега подрива. Там, на завои, върбите се плакнат, бучинишът изниква, папура, копривата. В повета жилави сенки се влчат. Тревата расте — гъста, лютивата. Хлад. В хладната риби подскачат и водни змии корените обиват. Стоножки пробгват — ледно студени. Гънат се червени тлъсти и сити.

Мири на тлен, на поникнало скоро зелено. Разядени и черни — бръмчат мухите. Пръст и вода. Помежду им е тиня. Лепнеша влага отвед извират, но всичко е скрито в мъгла синя, какво се ражда, какво умира? Хлъзгави дънери, мрак и вода се проникват. Тук е винаги страшно и здрочно. Тъмното дъно, кукумявка ли вика и гласът й — песен ли, плач ли е?

Марин ГЕОРГИЕВ

Над 150 деца от целодневната детска градина „Параскева Енева — Соня“ във Велико Търново всекидневно се учат да плуват в басейна на градината. Под ръководството на треньора Веселин Радославов малките прекарват приятни часове и се запознават с живота на селяните.

Учредителни конференции на общинските съвети за култура

Неотдавна приключиха учредителните конференции на общинските съвети за култура. На тях бяха избрани:

ВЕЛИКО ТЪРНОВО: председател Стефан Стефанов, зам.-председател Григор Спиридонов и секретар Николай Иванов.

ГОРНА ОРЯХОВИЦА: председател Димо Димов, зам.-председател Ганчо Михайлов и секретар Йордан Ка Божилова.

СВИЦОВ: председател Кирия Попов, зам.-председател Георги Драбозов и секретар Янка Пеева.

ПАВЛИКЕНИ: председател Христо Горанов, зам.-председател Атанас Иванов и секретар Пенка Тодорова.

СТРАЖИЦА: председател Стоян Колязов, зам.-председател Иван Ковачев и секретар Мария Димитрова.

ЕЛЕНА: председател Лидия Дончева, зам.-председател Никола Неделков и секретар Кина Гайдарова.

ПОДСКИ ТЪРМБЕШ: председател Мария Йосифова, зам.-председател Неаушка Минова и секретар Петър Василски.

СУХИНДОЛ: председател Мария Явашева, зам.-председател Красимир Шкодрова и секретар Маргарита Стойчева.

КИЛИФАРЕВО: председател Иван Трифонов, зам.-председател Славка Цанева и секретар Стоян Стоянов.

ЗЛАТАРИЦА: председател Антомина Симеонова, зам.-председател Йордан Нонкин и секретар Дарина Коцева.

Международна година на детето

Пратеници на красотата и мира

— създатели на мира и красотата.

Детският форум ще бъде една приятелска среща на малките любители на музиката, литературата, изобразителното изкуство; една среща на детските мечти и надежди.

Десет дни малките гости ще общуват помежду си, ще участвуват във весели игри и карнавали, ще пеят, ще рисуват, ще свирят. Те ще се запознаят с красотите на България, ще усетят нейната топла ласка и сърдечното гостопримство на нейния народ.

В дните на асамблеята младите дарования от цял свят ще покажат своето изкуство и творческите си заложби. Бъдещите художници ще се съберат в столицата, за да представят рисунките си, пълни със слънце, красота и фантазия. Те ще разгледат художествени галерии в София и изложбите на средните ху

ложествени училища. В Пловдив ще видят оригиналната експозиция на националната детска галерия. Бъдещите художници ще покажат уменията си в създаването на голямо мозайчно пано в чест на Международната година на детето.

Фестивалът на детското музикално изпълнителство и комбинаторско творчество ще се състои във Варна. Срещи — концерти с българските деца от музикалните училища и детските музикални школи ще има и в Пловдив, и в с. Пиротска лъка, Смолянски окръг, и в Бургас. Певиците и инструменталистите ще участвуват в представяния на Българското радио и Българската телевизия. На най-добрите от тях ще бъдат направени записи на грамофонни плочи.

За столица на бъдещите срещи е определен Пловдив. Тук ще се състоят литератур

ни вечери и четения, ще има срещи и разговори с български и чуждестранни автори на детска литература. В различни градове на страната ще бъдат организирани изложби на детска художествена литература — българска и преводна. Литературно-музикални утри ще бъдат излъчени по Българското радио и по Българската телевизия. На 23 август в зала „България“ ще се състои литературно четене. Творби на бъдещите писатели ще бъдат поместени в детски вестници и списания.

Вестникът „Знаме на мира“ който ще излезе в 12 страници, ще отпечата най-сполучливите детски произведения в областта на музиката, изобразителното изкуство и литературата.

Цветя ИВАНОВА

Между многото борчески прояви у нас след Първата световна война е и големата Транспортната стачка в 1919 г., в която дейно участие взе и писателят Асен Разцветников (Разцветников).

След завършване на средното си образование младият поет постъпва на работа на гара Горна Оряховица като телеграфист. Тук той свързва живота си с борбите на работническата класа. През 1919 година е приет в редовете на БКП (т. с.) и още същата година става инициатор за основаване на партийна организация в родното си село Драганово.

За участието на Разцветников в Транспортната стачка 1919 година и за идеите му убеждения по това време нови сведения дава богатият архивен материал, който по стъпки през 1978 г. в Окръжния исторически музей.

В писмо от 28. I. 1919 г. до училката Райна Савова той споделя: „Аз напоследък заряхах всякакви езици и се отдадох на болшеви възгледи...“, а в писмо до най-малката си сестра Кръстина, пише:

18 юли 1919 г.
Кинче,

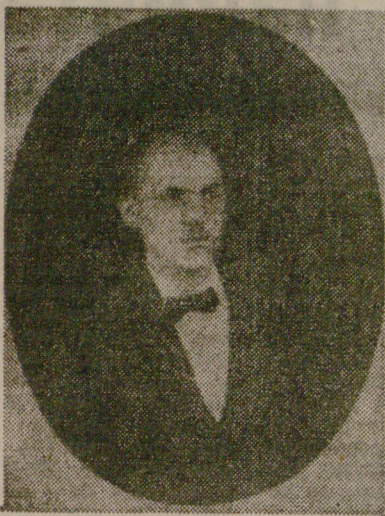
Съобща ми взехте ли си книжките и какви ги са годишните бележки. Аз съм ни добре, ни зле. Наскоро ще правим стачка. Много здрава на всички.

Асен

Солидарен с решението на ЦК на БКП (т. с.), на 25. XII. обявява стачка и борческия пролетариат от гара Горна Оряховица. Точно в 13 часа и 10 минути мощни сирени и камбанен звън събират пред депото всички железничари. Стачният комитет е на своя боева пост. В него влизат: Харалампи Стоянов, Асен Коларов (Разцветников), Димитър Захариев, Руси Русев, Дечо Паунов, Тодор Кочев, Атанас Секеларов, Димитър Атанасов, Спиридо Майсторов, Георги Вучков, Христо Мирянов, Васил Владков и Никола Негенов. Пред събраните работници, по решение на стачния комитет, пръв говори от името на телеграфистите Асен Разцветников. Личната му мисъл се е превърнала в огнено слово, което прониква до сърцата на работниците. С думите: „Единственият изход от нашето положение е смела

Революционна младост

Асен Разцветников — участник в Транспортната стачка в 1919 г. • Нови редове от биографията на писателя

Асен Разцветников като телеграфист на гара Горна Оряховица (публикува се за първи път).

професии и Локомотивната организация си пробиват път капитулантски настроения, които доведоха до прекратяването й.

Организирано прекратиха стачката и железничарите от гара Горна Оряховица. Полицията арестува голяма част от участниците и ги затвори в търновските казарми. Сред арестуваните бе и най-малкият стачник — Асен Разцветников. Тук, в студената казарма, заедно с другите си, той посреща Новата 1920 година. Търновската казарма е първа школа за комунистическа закалка на младия поет, който с бодрост и оптимизъм гледа на развоя на събитията, поддържа самочувствието и у останалите. За новогодишната нощ организира агитка, в която участва и самият той. С хумористични стихове, съчинени от самия него, „благославя“ министъра на железниците М. Турлаков:

Сурва, сурва, година
по турлаковата гърбина,
по гърбината на Турлака
с тоятата, с кривака.

За тези дни от живота на поета разказва в спомените си сестра му Кръстина:

„...Като стачкаджии бяха заловени от тогавашната власт и отведени в търновските казарми, в стая без стъкла на прозорците и вместо легла — слама... Беше студена зима и баба започна да бяга вечер, след проверката, от казармата и идеше да спи в стаята, където живеехме три ученици. Имаше дърва и стаята се топлеше добре, но нему му беше все студено, а той настанил в казармата. Понякога водеше другар и по цяла нощ пишеше поезия... За Велики заговор и хазанте ни поканиха на вечеря и като пиехме хазанът му каза: „Ако не беше пропала стачката, цял ден щеше да спечели, а сега какво?“ — А баба, пак с лекота си хумор, макар и разтревожен, ка

за: — Сега можеш да ми пожелаеш голямата къща с малкия двор (затвора)“.

След тримесечен арест в търновските казарми Разцветников е изпратен в наказателната рота в Русе. Писмата му от този период са ярка илюстрация на казармения режим, на лошите битови условия, при които са поставени заподозрените младежи-комунисти. Тези писма са свидетелство за политическия зрелост на поета, запазил бодрост и дух и в условията на тежък казармен режим. В писмото си до Райна Савова от 11 май 1920 година, той споделя: „Питах дали потекла служба ще карам от другите. Може ли да става въпрос за това? Самият начин, по който се озовах в казармата, е достатъчен отговор: от стачния полк в Търново 5-и пионерска дружина в Русе“. А в друго писмо, пак до Райна Савова, четем: „Събитията в Германия привличат най-вече вниманието ми, но за жалост не мога да четя редовно вестника. Размърда се отново европейската тиня. Нека следим челога си и се поклоним на северозапад към Дюселдорф и Есен, където скъпи мъртвици постилват пътя на бъдещето!“

Една дълбоко лирична и емоционална натура, един борчески дух е затворен зад казармените стени на наказателната рота. Какво е изпитвала нежната душа на поета разказват пак спомените на сестра му: „През май ми пише от там (казармата) да му изпратя поне роза, да види, че е пролет навън. Аз живеех до градската градина и още вечерта с другарката си Мария Михайлова Хайлазова влязохме в градината, набрахме рози и заранта ги приготвих в кутия с мокар памук и му ги изпратих“.

Лирата на Асен Разцветников още с първите му поетични стъпки запя с дъха и ритъма на времето, за да достигне своя апогей през кървавата 1923 година. Участник в Транспортната стачка 1919 година, в Септемврийското въстание 1923 година, авторът на „Жертвени кладбища“ с възторг приветства и народната победа на 9. IX. 1944 година. Той доживя да види събдителните мечти от революционната си младост.

Тянка МИНЧЕВА
Окръжен исторически музей

Средно професионално-техническо училище по селско стопанство — село Камен

съобщава,

че за учебната 1979-80 година ще приема ученици, завършили VIII клас по следните специалности: механизатори в растениевъдството и механизатори в животновъдството.

През тригодишния курс на обучение се получава безплатно храна, пансион и работно облекло.

Успешно завършилите получават: професия по специалността, книжка за тракторист-машинист и професионален шофьор — категория С1.

След завършване на курса на обучение се осигурява работа по специалността.

Желаещите могат да продължат образование то си във висшите и полувисшите учебни заведения.

Училището разполага със съвременна база за обучение.

Примат са и кандидати за една паралелка за дочно обучение. Подробна справка на тел. 612 или 639 — Камен.

Министерство на електрониката и електротехниката ДСО „ЕМГЕ“, Пласментно-снабдително предприятие „Електронсб“, София

1113, ул. „Чапаев“ № 51 — V етаж, тел. централа 73—61, директор и зам.-директор 70-10-85, телекс 23281.

уведомява

многобройните си клиенти от окръга и страната, че разполага с богата номенклатура от радиоелектронни елементи и друга вносна окомплектовка.

За справки и запитвания:

Русе: ул. „Максим Горки“ № 2, тел. 2-57-24, телекс 62590.

София: бул. „Ленин“ — VII км. тел. 71-71-43, телекс 23281.

Михайловград: ул. „Г. Димитров“ № 283 тел. 75-19, телекс 38532.

Локомотивно депо — Горна Оряховица

набира

кандидати за ПОМОЩНИК-ЛОКОМОТИВНИ МАШИНИСТИ на електрически локомотиви. Кандидатите да са завършили средно образование, отбили военната си служба и да не са по-възрастни от 35 години.

Времетраенето на курсовете е 4,5 месеца.

Месечната стипендия за неженени — 40 лева, за семейни 60 лева и семейната добавка.

Курсът ще започне на 20 май 1979 г. и е на държавни разходи.

Документите за приемане в курсовете се предават в „Личен състав“ на Локомотивно депо — Горна Оряховица.

Техникум по полиграфия „Юлиус Фучик“

— София

подготвя

кадри за нуждите на полиграфическата промишленост със срок на обучение 4 и 3 години, по следните специалности: технология на наборните процеси, технология на печатните процеси, технология на завършителните процеси.

На учениците се отпускат стипендии от техникума. Освен тези стипендии срещу сключен договор с базово предприятие се отпускат стипендии в размер на 30 лв. Завършилите ученици получават разред. Учениците от провинцията ползват общежитие.

Завършилите успешно техникума ученици от Великотърновски окръг постъпват веднага на работа в новопостроената печатница „Д. Найденов“ — Велико Търново, която е специализирана само за печатане на художествена литература, учебници и списания.

За курсисти се приемат младежи и девойки, завършили успешно VIII клас.

Кандидатите се класират по общия успех на дипломата и бележките по български език, математика и рисуване.

Кандидатите представят следните документи:

1. Молба до директора на техникума
2. Свидетелство за завършено образование — оригинал
3. Педагогическа характеристика от училище
4. Медицинско свидетелство за годност за професията
5. Личен медицински картон
6. Акт за раждане
7. Автобиография
8. Документ за привилегия:
9. деца на активни борци
10. деца на производственици в полиграфически предприятия
9. Бележка от местната печатница [ДП „Д. Найденов“ — В. Търново]

Срокът за подаване на документите в 4-годишния профил на обучение е от 21. VI. 1979 г. до 12. VII. 1979 г. Записването на приетите ученици е до 20. VII. 1979 г. включително.

10. Срокът за подаване на документите в 3-годишния профил е от 21. VI. 1979 г. до 22. VII. 1979 г. включително. Записването на приетите ученици е до 1. VIII. 1979 г. включително.

Допълнителни справки и обяснения можете да получите по всяко време в ДП „Д. Найденов“ — В. Търново — „Личен състав“ — тел. 2-15-40

Опазване недвижимите паметници на културата

В нашата нормативна система съществува твърде обширна и относително обособена сфера на за конодателството в областта на културата. Това голямо поле за грижите и вниманието, което върховните държавни органи оказват на проблемите на културата.

Обект на особено внимание, проявявано в многобройни нормативни документи, са паметниците на културата. Най-важните между тези нормативни документи са Постановленията на Министерския съвет за опазване паметниците на културата и музейното дело (1958 г.) и Правилникът за неговото приложение (1959 г., изменен през 1966 г.). За козмет за паметниците на културата и музеите (1969 г.) и др. Тук трябва да се посочат и многобройните списъци на Комитета за култура, с които се обявяват за паметници на културата обекти с историческо, археологическо, архитектурно и етнографско значение.

Неотдавна в Държавен вестник беше публикувана Наредба № 6 на Комитета за култура за излизане и представяне на недвижимите паметници на културата (Д. В. бр. 30 от 13 април 1979 г.). Разпоредбите на тази наредба вероятно биха представлявали интерес за мнозина, като се има пред вид, че Велико Търново е може би градът с най-много недвижими паметници на културата.

Както е указано в първия текст на Наредбата, тя урежда правилното използване, стопанисване и представяне на паметниците на културата съобразно тяхната научна, историческа и художествена стойност. А това ще съдейства за запазването им за бъдещите поколения.

Кон са най-съществени разпоредби на Наредбата?

Собствениците на недвижими имоти — паметници на културата, са задължени да спазват указанията, които им се дават от оправомощените държавни институти, във връзка с използването и стопанисването на имотите, да навършват своевременно текущи ремонтни за поддържане на паметниците в добро състояние, както и да уведомяват органите за необходимостта от извършване на консервационни работи. Те могат

да извършат реставрационни работи само с разрешение на Националния институт за паметниците на културата и под негово методическо ръководство.

При прехвърляне, замяна или дарение на недвижими имоти, които съставляват паметници на културата, необходимо е съгласие на Националния институт за паметниците на културата или на Окръжния народен съвет (дирекция „Културно-историческо наследство“). Отказът на тези институти да дадат съгласие за прехвърлянето може да се обжалва пред Комитета за култура.

Отдаването под наем на обекти, които съставляват паметници на културата и са държавна, обществена или кооперативна собственост, става по предложение на Окръжния съвет за култура с разрешение на Националния институт за паметниците на културата, а когато са собственост на граждани — със съгласие на Окръжния съвет за култура. Ако наемателите системно нарушават правилата по опазване и стопанисване на паметниците на културата, те се изваждат по реда на Закона за наемните отношения.

Притежателите или ползвателите на имоти — паметници на културата, са задължени да осигуряват достъп за показването им съгласно указанията на Окръжния съвет за култура, както и достъп на специалистите за тяхното изучаване и популяризиране.

Наредбата съдържа изисквания и към посетителите на недвижими паметници на културата.

За повреждане или унищожаване на такива паметници се предвижда наказателна отговорност по чл. 278 от Наказателния кодекс — включително лишаване от свобода.

Новата Наредба за изпълване и представяне на недвижими паметници на културата е още една проява на грижите за нашето културно наследство

Георги ГЕОРГИЕВ

Монетна находка от 461 сребърни монети с общо тегло 650 грама, открита неотдавна от бригадата на Никола Георгиев при реставрация на Самоводската чаршия във Велико Търново

Античният Нове

Съвместни българо-полски археологически проучвания • Интересни археологически открития • Свищов — символ на българо-руската и българо-полската дружба.

Наскоро в полската столицастана дума за един античен град, разположен на дунавския бряг край Свищов. По повод 20-годишнината от съвместните проучвания на българските и полските археолози се проведе симпозиум, посветен на античния римски град Нове. В работата на симпозиума взе участие с доклад научният сътрудник от Окръжния исторически музей БОГДАН СУЛТОВ, който е за мистик-главен ръководител на археологическите разкопки.

По този повод разговарях с него. А какво ме поведе по старинните улици, аз потънах в атмосферата на един друг свят отпреди осемнадесет века.

Нове е разположен в местността „Стъклен“, там където за пръв път стъпваха братята-освободители. Възниква като укрепен военен лагер на VIII век, който се сменя от I италиански. Изгражда и крепостта. Около нея цивилните създават поселище — каиба.

Градът е с правилна планировка на улиците, които перпендикулярно се пресичат. През сградата им минава канал, покрит с плочина. Разкопките са основните на множество сгради — жилищни и обществени. Особен интерес представлява една от тях, която е снабдена с хипокауст (отоплително съоръжение). Два водопровода докарвали вода до всеки дом.

Много и интересни са находките: от предметите за домашен бит до произведенията

на изкуството. Възхищение будят мраморната глава на Хераклея, златната гривна, фрагментите на каменната лъска глава, бронзовата статуйка на крилатия Ерос, сребърният пръстен и други излезли произведения на изкуството. Интересна е и керамиката. Богдан Султов я отнесе към производството на бутоските керамични работилници. Данните от археологическите проучвания разкриват още много сведения за античния Нове; от зара за игра до съкровищата в гробниците, за живота на града от античността до Средновековието.

Историята на Нове е бурна. Той заемал стратегическо място на Дунавския бряг. За това често бил нападан и доприносил за унищожаване. За нов живот го възвраща византийският император Юстиниан I. Последните сведения за града датират от годините на Втората българска държава. Още дълги години тайните на мъртвия град сякаш са скрити в земята, ако българските и полските археолози не бяха обединили знания и сили, умение и талант — споделя археологът.

Тази година за 21-ви пореден път Свищов, превърнал се в символ на българо-полската дружба, ще посрещне отново археолози, онези хора, които изтъргват от ренивната прегръдка на земята неговият ирародител — античния Нове и вливат живец в каменните му артерии.

Христо ХАРИТОНОВ

Филателия

Българските съобщения са рождат на великата и нерушимата българо-руската и българо-полската дружба. Те се зареждат по време на Освободителната война през 1877-78 г., когато на територията на освободените земи действаха военноположене, военни телеграфни съобщения и граждански пощенски съобщения. На 11 април 1879 г. княз Дондуков-Корсаков утвърди „Временни правила за пощата част в България“, които влизат в сила от 1 май 1879 г. Тези данни се считат за рождена на българските съобщения. От същия ден братята-освободители започват да предават безвъзмездно на младата ни държава инвентара на две пощенски кантони — София и Варна, както и на пощенски отделения и станции в Княжеството — общо 24. На 1 юни 1879 г. България е приета за член на Всемирния пощенски съюз — първата световна организация, в която членува нашата страна.

По случай едновековия юбилей на родните съобщения, Министерството на съобщенията пука в употреба от 8 май 1979 г. специална поредица пощенски марки със заглавие „СТО ГОДИНИ БЪЛГАРСКИ СЪОБЩЕНИЯ 1879-1979“. Тя се състои от следните стъпки и сюжети:

- 1 ст. — развие на пощенските съобщения;
- 2 ст. — развие на телефонните съобщения;
- 3 ст. — развие на телеграфните съобщения;
- 4 ст. — развие на радиосъобщенията;
- 5 ст. — развие на телевизионните съобщения;

блок с номинал 50 ст. — земна станция за космически връзки. Формат на марките: 50x25 мм; формат на марката в блока 39x28,5 мм; назбиране: гребеновидно, 13; хартия: бяла, гумирана 100% целулоза; техника: дъбова, многоцветен меден печат в Държавната печатница на съобщенията — София; тираж: 210 000 пълни по редни и 130 000 блока; художник: Стефан Ненов.

